

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/94/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6618201755
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6618201755.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobkyne U. M., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom P. Y. XXX, zastúpenej Centrom správnej pomoci - Lučenec, so sídlom Dobroč 186, IČO: 51 241 552, proti žalovanému Friendly Finance Slovakia, s. r. o., so sídlom Tallerova 4, 811 02 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 243 368, právne zastúpený JUDr. Danielou Ježovou, LL.M., PhD., advokátka, so sídlom Javorinská 13, Bratislava, v spore o zaplatenie 864,87 Eur, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 9Csp/37/2018 - 128 z 20. novembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu z r u š u j e a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že žalobu o zaplatenie 864,87 Eur zamietol (I. výrok). Žalovanému priznal náhradu trov sporu v rozsahu 100% (II. výrok), o ktorých výške rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (III. výrok).

2. V odôvodnení rozhodnutia konštatoval, že žalobkyňa sa domáhala zaplatenia sumy vo výške 864,87 Eur na tom skutkovom základe, že dňa 18. 05. 2017 uzavrela so žalovaným zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 170518 - 066366, podľa ktorej jej bol poskytnutý bezúročný úver vo výške 700,- Eur (ďalej len „zmluva“). Zmluva bola uzavretá na diaľku prostredníctvom internetovej komunikácie tým spôsobom, že veriteľ - žalovaný zaslal elektronicky predzmluvný formulár a návrh zmluvy, pričom žalobkyňa svoj súhlas vyjadrila kliknutím na odkaz, ktorý jej bol zaslaný veriteľom elektronickou poštou. Na základe zmluvy žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 700,- Eur so splatnosťou jeden mesiac. Tento úver bol bezúročný, pričom žalovaný si uplatnil príslušenstvo, ktoré tvorili náklady spočívajúce v poplatku ako odmeny za poskytnutie úveru, ktorý nebol vyjadrený percentuálne, ale pevnou sumou. Takéto dojednanie považovala v rozpore s § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), a preto považovala zmluvu v časti dohodnutej odmeny - poplatku za neplatnú podľa § 39 OZ z dôvodu jej neurčitosti, nedostatočnej jasnosti a nezrozumiteľnosti. Ďalej žalobkyňa svoj nárok odôvodnila tým, že do dátumu splatnosti úveru mala dve možnosti, a to buď zaplatiť celý úver spolu s poplatkom alebo uhradiť poplatok za predĺženie pôžičky. Žalobkyňa postupne uzatvorila so žalovaným jednotlivé dodatky k zmluve, ktorými došlo k predĺženiu lehoty splatnosti za odplatu. Medzi stranami sporu boli uzatvorené nasledujúce dodatky, a to dňa 07. 06. 2017 za odplatu 240,23 Eur, dňa 20. 07. 2017 za odplatu 240,23 Eur, dňa 07. 08. 2017 za odplatu 150,72 Eur, dňa 12. 09. 2017 za odplatu 215,75 Eur, dňa 04. 10. 2017 za odplatu 168,19 Eur, dňa 13. 10. 2017 za odplatu 95,41 Eur, dňa 19. 10. 2017 za odplatu 87,65 Eur, dňa 06. 12. 2017 za odplatu 240,23 Eur a dňa 20. 12. 2017 za odplatu 126,46 Eur. Žalobkyňa tak uhradila na poplatkoch za predĺženie splatnosti úveru sumu 1.564,87 Eur, pričom v konaní si uplatňovala vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 864,87 Eur ako rozdiel medzi výškou vykonaných úhrad za predĺženie splatnosti úveru a poskytnutým úver (1.564,87 Eur - 700,- Eur). Tento

svoj nárok odôvodnila tým, že zmluva obsahovala neprijateľné podmienky, žalovaný mal jednostranne diktovať výšku dlhu, a požadovať plnenie bez právneho dôvodu.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 4 písm. a) až w) § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457 OZ, § ods. 3 písm. i), l), § 9 ods. 1, § 9 ods. 9, § 24 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom a účinnom znení ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej len „ZoSÚ“), § 1, § 2 ods. 1 písm. e) a f), § 4 ods. 7 a 8 zákona č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

4. Prvoinštančný súd na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Konštatoval, že medzi stranami sporu nebolo sporné že dňa 18. 05. 2017 došlo k uzatvoreniu zmluvy, ktorá bola uzatvorená na diaľku prostredníctvom internetovej komunikácie. Na jej základe bol žalobkyni poskytnutý úver vo výške 700,- Eur, pričom poplatok za jeho poskytnutie bol vo výške 10,41 Eur. Výška RPMN bola 29,20%, výška odplaty 25,85%, a splatnosť bola dohodnutá na deň 08. 06. 2017. Uviedol, že súčasťou zmluvy bol cenník, ktorý upravoval výšku poplatku za predĺženie lehoty splatnosti. Z predmetného cenníka vyplývala výška poplatku, ktorá bola závislá od výšky požičaných finančných prostriedkov a počtu dní omeškania. Konštatoval, že žalobkyňa sa v konaní domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, ktoré mal žalovaný získať zaplatením poplatku za poskytnutie úveru a poplatkov za predĺženie doby splatnosti úveru. Súd prvej inštancie podrobil zmluvu súdnej kontrole, pričom dospel k záveru, že poplatok za poskytnutie úveru vo výške 10,41 Eur nebol neplatným právnym úkonom. Vzhľadom na to, že nebol dohodnutý úrok, považoval poplatok za primeraný výške sumy, ktorú žalovaný poskytol žalobkyni. Nepovažoval ho za v rozpore s dobrými mravmi v zmysle § 3 OZ, § 53 ods. 6 OZ, ale ani v rozpore s § 1 ods. 3 písm. j) ZoSÚ. Vo vzťahu k poplatku za predĺženie splatnosti úveru uviedol, že žalobkyňa požiadala o predĺženie splatnosti úveru niekoľkokrát, pričom bola oboznámená s podmienkami predĺženia. O poplatku bola žalobkyňa informovaná a bol jej známy aj cenník, z ktorého bolo možné presne vyčíslieť výšku poplatku za predĺženie splatnosti úveru, pričom poplatok za predĺženie doby splatnosti úveru sa nezapočítaval do RPMN v súlade s § 19 ods. 2 ZoSÚ. Podľa názoru okresného súdu, ak by žalobkyňa splatila úver v dohodnutej lehote, neplatila by poplatok za predĺženie splatnosti, ktorého výška jej bola známa, pričom v tomto smere poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Levice dňa 09. 02. 20118 č. k. 9Csp/268/2017 - 118. Prvoinštančný súd dospel k záveru, že žalovaný sa bezdôvodne neobohatil, a preto žalobu zamietol.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a tieto priznal v rozsahu 100% žalovanému, ktorý bol v spore úspešný.

6. Proti rozsudku prvoinštančného súdu podala žalobkyňa v zákonnej lehote odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie alebo zmenil rozhodnutie tak, že žalobe vyhovie.

7. Svoje odvolanie odôvodnila tým, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia [§ 365 ods. 1 písm. h) CSP]. Úver považovala za bezúročný a bezpoplatkov, a preto mala žalovanému vrátiť len istinu. Vytýkala súdu prvej inštancie, že nepodrobil zmluvu súdnej kontrole, na základe ktorej by zistil, že zmluva nebola uzatvorená v súlade so zákonom, a v tejto sa nachádzalo množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a taktiež by táto mala byť neplatným právnym úkonom. Okrem iného namietala aj to, že na zmluvu sa mali vzťahovať aj ustanovenia ZoSÚ, a preto musí obsahovať všetky obligatórne náležitosti v zmysle tohto zákona. Ak by ich neobsahovala bol by úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov. Namietala, že žalovaný v súlade s § 7 ods. 1 ZoSÚ neposudzoval jej schopnosť splácať úver. Uviedla, že celkovo uhradila na úvere sumu vo výške 1.564,87 Eur, a preto zotrvala na tom, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 864,87 Eur, ako rozdiel medzi celkovou sumou ktorú uhradila a istinou vo výške 700,- Eur.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobkyni navrhol odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správny. Podľa názoru žalovaného neexistuje žiadne ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré by zakazovalo dohodnúť si ako vedľajšie plnenie pri zmluve poplatok za jeho poskytnutie. Uviedol, že od žalobkyne v zmluve nepožadoval úrok z úveru, ale iba poplatok za poskytnutie úveru, pričom s jeho výškou bola žalobkyňa ako spotrebiteľ riadne a vopred

oboznámená. Išlo o jediné odplatu za poskytnutie finančných prostriedkov, ktorú žalobkyňa uhradila, aby získala finančné prostriedky. Vo vzťahu k poplatkom za predĺženie splatnosti záväzku jednotlivým dodatkami poukázal na skutočnosť, že na tieto sa maximálna výška odplaty nevzťahuje a nezapočítava sa do RPMN. Konštatoval, že v zmysle § 4 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. nemal právo diskriminovať žalobkyňu v prípade, ak táto spĺňala podmienky a výslovne požiadala o uzatvorenie dodatku o predĺženie splatnosti pôžičky. Zdôraznil, že zmena zmluvných podmienok bola výlučne na podnet žalobkyne a výlučne z dôvodov na jej strane. Žalobkyňa žiadala a iniciovala zmenu zmluvných podmienok a to po splatnosti úveru v čase, kedy bola v omeškaní. Nesúhlasil s tvrdením, že v zmluve o úvere sa nachádzalo množstvo neprijateľných zmluvných podmienok. Mal za to, že RPMN a odplata boli v zmluve o úvere vyjadrené jasne, určito a zrozumiteľne. Konštatoval, že zmluva vrátane jej dodatkov neobsahovala ani jednu z neprijateľných obchodných podmienok v zmysle § 53 ods. 4 písm. a) až w) OZ. Zdôraznil, že od žalobkyne nepožadoval úrok z úveru, ale iba poplatok za poskytnutie finančných prostriedkov. Nesúhlasil s námietkami žalobkyne, že neposudzoval jej schopnosť splácať úver a tieto považoval za irelevantné. Poukázal na to, že ako veriteľ má zmluvný vzťah so spoločnosťou EOS KSI Slovensko, s. r. o., ktorá disponuje databázami s údajmi obyvateľov, ktorý vzťah bol okrem iného povinný preukázať Národnej banke Slovenska, za účelom získania licencie na poskytovanie spotrebiteľských úverov.

9. Žalobkyňa v odvolacej replike zotrvala na podanom odvolaní. Uviedla, že jej nie je zrejmé, či ide o zmluvu o pôžičke alebo o úver, nakoľko žalovaný používa obidva tieto pojmy. Opätovne poukázala na nutnosť aplikácie ZoSÚ v danej veci, ako aj na obligatórne náležitosti zmluvy v zmysle ZoSÚ, ale aj na následok spojený s ich nedodržaním. Rovnako namietala, že žalovaný neskúmal jej schopnosť splácať úver. Vytykala mu, že okrem príjmu nemal náležite preskúmané jej pomery ako dlžníka na posúdenie jej schopnosti splácať úver.

10. Žalovaný v odvolacej replike zotrval na svojom návrhu. Uviedol, že v danom prípade s ohľadom na ustanovenie § 1 ods. 3 písm. l) ZoSÚ nejde o spotrebiteľský úver, keďže lehota splatnosti nepresahovala tri mesiace. Rovnako v tomto smere na doplnenie citoval aj § 1 ods. 3 písm. i) ZoSÚ. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru vo výške 10,41 Eur uviedol, že v zmluve o úvere bola presne uvedená výška poplatku za poskytnutie úveru, ktorá bola vyjadrená pevnou sumou t. j. 10,41 Eur. Zmluva rovnako obsahovala všetky náležitosti, vrátane RPMN a odplaty v zákonom dovolenej výške. Vo vzťahu k posúdeniu schopnosti splácať úver poukázal na povinnosti žalobkyne ako klienta, ale aj žalovaného ako veriteľa v zmysle čl. III. ods. 2, 4 a 5 rámcovej zmluvy, pričom uviedol, že až po posúdení bonity klienta t. j. žalobkyne došlo k poskytnutiu úveru. Rovnako poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa udelila súhlas s tým, aby jej osobné údaje boli poskytnuté EOS KSI Slovensko s. r. o., za účelom overenia schopnosti žalobkyne splácať úver v potrebnom rozsahu, v databázach obchodnej spoločnosti EOS KSI Slovensko s. r. o. za účelom zistenia bonity žalobkyne.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanoveniami § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil a vec mu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

12. Podľa § 389 ods. 1, písm. c) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom.

13. Na základe ustálenej judikatúry sa pod pojmom nesprávne právne posúdenie rozumie subsumovanie skutkového stavu pod normu hmotného práva alebo procesného práva, ktorá v hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci konkrétne spočíva v tom, že súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval.

14. V danom prípade, žalobkyňa videla nesprávne právne posúdenie v nesubsumovaní zisteného skutkového stavu pod správnu hmotnoprávnu normu, ktorou mal byť ZoSÚ.

15. Na posúdenie tejto otázky bolo preto v prvom rade potrebné zistiť, či zmluvný vzťah na základe ktorého žalovaný poskytoval žalobkyňi finančné prostriedky bol pôžičkou v zmysle § 657 OZ, alebo

úverom v zmysle § 497 a nasl. zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „OBZ“) resp. iným vzťahom.

16. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

17. Podľa § 497 OBZ, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Zmluva o úvere patrí v súlade s § 261 ods. 6 písm. d) OBZ k absolútnym obchodným vzťahom, a to bez ohľadu na povahu strán zmluvného vzťahu, z ktorého dôvodu sa vždy bude riadiť príslušnými ustanoveniami OBZ. Hlavným rozdielom medzi zmluvou a pôžičkou a zmluvou o úvere je konsenzuálny charakter zmluvy o úvere. Úverová zmluva sa stáva perfektným právnym úkonom už okamihom dohody účastníkov zmluvy o jej podstatných náležitostiach, pričom na rozdiel od zmluvy o pôžičke ako reálnej zmluvy odovzdanie predmetu zmluvy nie je podmienkou jej vzniku. Povinnosť odovzdania predmetu zmluvy je pri zmluve o úvere vymožitelná súdnou cestou, zatiaľ čo pri zmluve o pôžičke, by sa jednalo o neplatný právny úkon. Rovnako ďalším rozdielom je to, že zmluva o úvere je na rozdiel od zmluvy o pôžičke obligatórne odplatným právnym úkonom zatiaľ čo v zmluve o pôžičke si účastníci môžu pri peňažnom plnení dojednať odplatu vo forme úrokov.

19. V súdnej veci sa teda na prvý pohľad javí, že strany sporu uzatvorili zmluvu o pôžičke, keďže z obsahu zmluvného vzťahu vyplýva, že žalovaný poskytol žalobkyni finančné prostriedky bezúročne, čo je obligatórnou náležitosťou zmluvy o úvere. Na druhej strane je však potrebné skúmať aj postavenie účastníkov zmluvného vzťahu. V predmetnom zmluvnom vzťahu na jednej strane vystupoval žalovaný - obchodná spoločnosť, ktorý mal v čase uzatvorenia zmluvy v predmete podnikania ako jedinou činnosť podnikania uvedené poskytovanie spotrebiteľských úverov bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov. Na druhej strane žalobkyňa ako fyzická osoba pri uzatváraní zmluvy nekonala v rámci predmetu svojho podnikania a finančné prostriedky čerpala za účelom uspokojenia svojich osobných statkov. Z uvedeného teda vyplýva, že žalobca v predmetnom zmluvnom vzťahu vystupoval ako dodávateľ v zmysle § 52 ods. 3 OZ, zatiaľ čo žalobkyňa bola podľa § 52 ods. 4 OZ v postavení spotrebiteľa, a teda v danom prípade išlo medzi stranami sporu o spotrebiteľských vzťah. Uvedená skutočnosť de facto v konaní nebola sporná, avšak je potrebná na následné posúdenie zmluvného vzťahu.

20. Keďže išlo o spotrebiteľský vzťah je potrebné zistiť, či zmluva nie je spotrebiteľským úverom v zmysle ZoSÚ. Pojem spotrebiteľský úver je širším pojmom ako pôžička resp. úver. Pri spotrebiteľskom úvere ide o dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, či už vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci, ktoré musia byť poskytnuté bezhotovostným prevodom na účet spotrebiteľa. Jedným z ďalších výrazných rozdielov je, že zmluva o spotrebiteľskom úvere na rozdiel od zmluvy o pôžičke a zmluvy o úvere musí mať písomnú formu (§ 9 ods. 1 prvá veta ZoSÚ). S ohľadom na vyššie uvedené sa javí, že predmetná zmluva je spotrebiteľským úverom, nakoľko bola uzavretá medzi žalovaným ako dodávateľom a žalobkyňou ako spotrebiteľom, mala písomnú formu, pričom bola uzavretá na diaľku prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie, ktorej predmetom bolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov, ktoré boli žalobkyni poskytnuté bezhotovostným prevodom na účet. Napriek týmto základným predpokladom je potrebné posúdiť, či predmetná zmluva nie je vylúčená spod aplikácie ZoSÚ, a to s ohľadom na ustanovenie § 1 ods. 3 ZoSÚ, v ktorom je taxatívnym spôsobom vymedzený okruh úverov, ktoré nie sú spotrebiteľskými úvermi.

21. V danej veci sa súd prvej inštancie stotožnil s procesnou obranou žalovaného v tom smere, že predmetný zmluvný vzťah nie je možné považovať za spotrebiteľský úver, nakoľko v zmysle § 1 ods. 3, písm. i) ZoSÚ, bol úver poskytnutý bez úroku a ďalších poplatkov a zároveň v súlade s § 1 ods. 3, písm. l) ZoSÚ, bol tento splatný v lehote do troch mesiacov. Ostatné taxatívne dôvody výluky zo spotrebiteľských úverov neboli v danom prípade dané.

22. Vo vzťahu k výluke zo spotrebiteľských úverov podľa § 1 ods. 3, písm. i) ZoSÚ, odvolací súd uvádza, že na naplnenie tejto podmienky musia byť kumulatívne splnené obidve zákonom vyžadované náležitosti. To znamená, že veriteľ nemôže požadovať pri úvere úroky ako odplatu za poskytnutie úveru,

ale ani iné ďalšie poplatky. V tomto prípade nebol uvedený dôvod naplnený. Z obsahu zmluvy v časti I., bod 6., písm. a) síce vyplýva, že úroková sadzba bola vo výške 0,00%, a teda úver bol bezúročný, avšak veriteľ si vyúčtoval za jeho poskytnutie fixný poplatok vo výške 10,41 Eur (časť I. bod. 8. zmluvy).

23. K druhému dôvodu, podľa ktorého úver nie je spotrebiteľským úverom, ak je splatný v lehote nepresahujúcej tri mesiace v zmysle § 1 ods. 3 písm. l), odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa v tomto smere nezaoberal a neskúmal otázku zmeny v obsahu pôvodného záväzku na základe uzavretých dodatkov týkajúcich sa zmeny v lehote splatnosti záväzku.

24. Podľa § 340 ods. 1 OBZ, dlžník je povinný záväzok splniť v čase určenom v zmluve.

25. Podľa § 516 ods. 1 OZ, účastníci môžu dohodou zmeniť vzájomné práva a povinnosti.

26. Podľa § 516 ods. 2 OZ, ak z dohody nevyplýva nepochybne, že dojednaním nového záväzku má doterajší záväzok zaniknúť, vzniká nový záväzok popri doterajšom záväzku, ak sú pre jeho vznik splnené zákonom požadované náležitosti.

27. Zmena v obsahu záväzku v zmysle vyššie citovaného § 516 ods. 2 OZ, ktorá je založená na dohode strán (§ 516 ods. 1 OZ) sa nazýva kumulatívnou nováciou, pri ktorej existujúci záväzok nezaniká, na rozdiel od privatívnej novácie podľa § 570 OZ, kde doterajší záväzok zaniká a je nahradený novým. Pri kumulatívnej novácii, ide o zmenu v obsahu naďalej existujúceho záväzku, spočívajúcej v zániku určitých práv a povinností, ktoré sú nahradené novými vzájomné dohodnutými právami a povinnosťami, prípadne vzniku ďalších práv a povinností, popri doterajších nezmenených, pôvodných právach a povinnostiach účastníkov zmluvného vzťahu. Kumulatívna novácia záväzku sa najčastejšie týka zmeny miesta plnenia, spôsobu plnenie, splatnosti a pod..

28. V predmetnom sporovom konaní nebola medzi stranami konania sporná skutočnosť, že k zmluve bolo postupne uzavretých dokopy deväť dodatkov, ktorými sa účastníci zmluvy dohodli na zmene splatnosti úveru. Na základe tejto skutočnosti došlo k zmene v obsahu pôvodného záväzku vo vzťahu k lehote splatnosti úveru, avšak ostatné práva a povinnosti zmluvných strán ostali zachované. Ak totiž nastala zmena v obsahu záväzku, kedy došlo k zmene splatnosti úveru, ktorá už presahovala tri mesiace, muselo dôjsť k zmene obsahu záväzku tak, aby tento v tom čase už obsahoval všetky obligatórne náležitosti v zmysle ZoSÚ, a to aj s prihliadnutím na § 1 ods. 6 ZoSÚ.

29. Prvoinštančný súd, sa po zrušení a vrátení veci vysporiada s otázkou zmeny v obsahu pôvodného záväzku, pričom sa zameria na skutočnosť, či došlo k zmene splatnosti záväzku, a ak áno, či táto presahovala tri mesiace. Ak áno, zistí od akého obdobia došlo k zmene v obsahu splatnosti záväzku pôvodnej zmluvy presahujúceho tri mesiace, a či v tom čase zmluva už obsahovala alebo neobsahovala všetky obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ZoSÚ. V prípade, ak dospeje k záveru, že zmluva je bezúročná a bezpoplatkov posúdi výšku žalobkyňou uplatňovaného nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. Rovnako sa vysporiada aj s námietkou žalobkyne, týkajúcou sa skúmania jej schopnosti splácať úver v zmysle § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom v tomto smere dôkazné bremeno bude zaťažovať veriteľa.

30. Na doplnenie odvolací súd uvádza, že sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že táto nemala pred lehotou splatnosti inú možnosť, než požiadať o odloženie resp. predĺženie lehoty splatnosti. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na čl. II bod 16. rámcovej zmluvy, podľa ktorého mohla požiadať o zriadenie splátkového kalendára za poplatok. Odvolaciemu súdu sa javí, že výška odplaty za poskytnutie úveru ako aj poplatky za predĺženie splatnosti úveru neboli v rozpore s dobrými mravmi, avšak okresný súd neposudzoval a neskúmal zmenu v obsahu záväzku, ktorú skutočnosť musí doplniť vyššie naznačeným dokazovaním.

31. S ohľadom na vyššie uvedené preto odvolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako odvolaním napadnutý rozsudok podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť a vec podľa ust. § 391 ods. 1 CSP vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

32. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

33. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).